

ת"פ 24000/05/20 - מדינת ישראל - פרקליטות מחוז מרכז נגד מחמוד עאבד

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 24000-05-20 מדינת ישראל נ' עאבד(עציר)
לפני כבוד השופט אביב שרון

בעניין: מדינת ישראל - פרקליטות מחוז מרכז המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד ראזי בטחיש

נגד

מחמוד עאבד (עציר) הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד חיים שוורצברג

הכרעת דין

כתב האישום והמענה לו

1. נגד הנאשם, יליד 1998, הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של **החזקת נשק**, בניגוד לסעיף 144(א) רישא לחוק העונשין, תשל"ז-1977; **והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו**, בניגוד לסעיף 275 לחוק העונשין. על פי עובדות כתב האישום, עובר ליום 5.5.20 בשעה 17:00 הוסלקו, על ידי מי שזהותו אינה ידועה למאשימה, בשטח חקלאי (גוש 7829 חלקה 42), הממוקם מערבית לעיר טייבה (להלן - **השטח החקלאי**), כלי הנשק המפורטים להלן:

א. בתוך מערום צינורות השקיה הוטמנו 2 נשקים מסוג M-16 ונשק אחד מסוג קלאצ'ניקוב. לצד הנשקים הוטמנו 5 מחסניות, כששלוש מתוכן תואמות ל-M-16 וטעונות ב-54 כדורי 5.56 (להלן - **מערום צינורות ההשקיה**).

ב. מתחת למיכל מים ענקי, שניצב בסמוך למערום צינורות ההשקיה, הוטמנו 5 מחסניות אשר שתיים מהן תואמות ל-M-16 וטעונות ב-56 כדורים.

במועד המצוין לעיל, הגיע לשטח החקלאי כח משטרתי וביניהם השוטר אלכס סושקוב (להלן - **אלכס**) והשוטר גלעד ארי עם (להלן - **גלעד**). עם הגעתם לשטח החקלאי אותר על ידם מצבור כלי הנשק המתואר לעיל והשוטרים התמקמו בקירוב ובסמוך, במקום אשר ממנו התאפשרה תצפית ישירה למצבור כלי הנשק.

בהמשך למתואר לעיל, בשעה 23:50 או בסמוך לכך, הגיע הנאשם לשטח החקלאי, ניגש למערום צינורות ההשקיה

והוציא מתוכו את הקלאצ'ניקוב והשעין אותו מחוץ למערום על גבי צינורות ההשקיה. מיד לאחר מכן, הוציא הנאשם מתוך מערום צינורות ההשקיה את אחד מנשקי ה-M-16. בה בעת, ובעודו אוחז בנשק ה-M-16, ניגש אליו השוטר אלכס, צעק לעברו "משטרה אתה עצור" והטיחו ארצה. כתוצאה מכך, נשק ה-M-16 נפל מידי הנאשם לקרקע. בהמשך למתואר לעיל, ותוך כדי המשך אחיזתו בנאשם, הורה אלכס לנאשם לא לזוז והזהיר אותו מפני שימוש באקדח טייזר

כלפיו. בתגובה לכך, דחף הנאשם את אלכס עד שהשתחרר מאחיזתו בו והחל בריצה לכיוון מערב. עקב כך, הפעיל השוטר אלכס אקדח טייזר לעבר הנאשם, אך לא פגע בו. נוכח האמור לעיל קרא השוטר גלעד לעבר הנאשם "אתה עצור, משטרה, תעצור או שאני משתמש נגדך בטייזר". משהנאשם לא נענה לקריאותיו הפעיל השוטר גלעד את אקדח הטייזר נגדו והלה נפגע בגבו התחתון ובחלקה האחורי של רגלו השמאלית ונפל ארצה. בהמשך לכך, ומשהתנגד הנאשם בכוח לאזיקתו על ידי השוטר אלכס, הופעל נגדו בשנית אקדח הטייזר על ידי השוטר גלעד.

2. במענה לכתב האישום כפר הנאשם בהחזקת הנשק. ב"כ הנאשם טען כי הנאשם **"עבר במקום בדרך לביתו, נתקל במערום של הצינורות, הסתקרן לראות במה מדובר ונגע באותו כלי נשק שמדובר בו, קלצ' אחד בלבד. לא נגע באחרים וגם לא הוציא את הנשק"** (עמ' 5, ש' 18).

הנאשם אף כפר בעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו. ב"כ הנאשם כי **"השוטרים נפלו עליו, התנפלו עליו, תקעו בו טייזר... הוא לא התנגד לשום שוטר... הנאשם לא ידע שהם שוטרים, הם התנפלו עליו ואחרי המעצר והטייזר הודיעו לו שהוא עצור. לכן השוטרים תקפו אותו ופגעו בו"** (עמ' 5, ש' 21).

3. יצוין שביום 30.7.20 נדונה בקשת ב"כ הנאשם להסרת חסיון, בהתאם לסעיף 45 לפקודת הראיות, בה התבקש בית המשפט להורות לתביעה לחשוף בפני ההגנה תוכנה המלא של ידיעה מודיעינית (נמסרה פראפראזה בלבד), מועד מסירתה המדויק וזהותו של המקור שמסר את הידיעה. בתום הדיון נסוגה בה ההגנה מבקשתה והסתפקה בהצהרה מפי ב"כ המאשימה לפיה בידיעה המודיעינית לא מופיע כלל שמו של הנאשם והידיעה מדברת על שניים, ששמותיהם נזכרים בידיעה, כאלה שהסליקו את הנשק והתחמושת במצבור כלי הנשק. יחד עם זאת, הצהירה התביעה באותו מעמד, כי בידיה ראיות ישירות ונסיבתיות הקושרות את הנאשם להחזקת הנשק ומוכיחות את אשמתו מעבר לספק סביר (עמ' 2, ש' 30).

4. מטעם התביעה העידו השוטרים **אלכס סושקוב**, ראש צוות הבילוש שפיקד על התצפית במהלכה נעצר הנאשם; **איליה ערביד**, שוטר שהשתתף בתצפית האמורה; **גלעד ארי עם**, שוטר נוסף שהשתתף בתצפית האמורה; **החוקר אביב ענבי**, אשר ביצע פעולות חקירה בתיק, **איש מז"פ שניר עטרה**, אשר בדק את כלי הנשק לצורך מיצוי טביעות אצבע ודנ"א; **ולדימיר שבקוביץ**, אשר גבה הודעת הנאשם; **וקצין החקירות גיא אדמוני**.

תמצית ראיות התביעה

השוטר אלכס סושקוב

5. אלכס, ראש צוות בילוש בתחנת טייבה, סיפר שבמהלך המשמרת נשלח על ידי רכז המודיעין לשטח פתוח של מטע תאנים באיזור טייבה, לבצע סריקה לאיתור אמצעי לחימה, נשקים. בהגיעו לאיזור איתר את המקום, "זולה" עם 3 כלי נשק בתוכה. הוא החליט להתמקם בקירבת מקום כדי לבצע מארב לאיתור חשודים (עמ' 7, ש' 22).

בשעה 17:17 התמקמו אלכס והשוטרים איליה וגלעד, כשאלכס יושב קרוב למחבוא כלי הנשק, בתוך עץ תאנה, במרחק של 8-9 מטרים ממחבוא כלי הנשק וממתין. שני שותפיו, איליה וגלעד, התמקמו בעצים אחרים באיזור.

כאשר איתר אלכס את מחבוא כלי הנשק, באור יום, צילם את מערום צינורות ההשקיה שבתוכו הוסלקו 3 הרובים והמחסניות, וכן את מיכל המים הענק שבסמוך למערום (ת/9, תמונות מס' 5, 7 ו-8). כמו כן, צילם ממקום המסתור בו התמקם אל עבר מערום צינורות ההשקיה ומיכל המים הענק (ת/9, תמונה מס' 7). וכן, צילם סרטון ממקום המסתור המשקיף אל עבר מערום צינורות ההשקיה ומיכל המים הענק (ת/10, סרטון 104).

אלכס הסביר שהתכוון לתעד כל אימת שחשוד או חשודים יתקרבו למחבוא כלי הנשק ו/או יחזיקו בכלי הנשק, כל עוד מדובר היה באור יום. ואולם, עם רדת החשיכה, לא יכול היה לעשות כן, מחשש לחשיפת מקום המסתור בו שהה (עמ' 8, ש' 19-25). אלכס הדגיש שאמנם המקום היה חשוך ולא מואר, אך יחד עם זאת, **"הירח היה מלא וניתן לזהות אנשים שמגיעים"** (עמ' 8, ש' 24).

בשעה 21:00 הגיע למקום אדם עם פלאפון, תוך כדי שהוא מדבר בפלאפון ומאיר עם הפנס של הפלאפון את האזור. אלכס המתין שהאדם "יעשה משהו שיקשור אותו לאותם נשקים, שיגש, שיוציא...", אך האדם הסתובב במקום כעשר דקות רבע שעה, "האיר פה ושם", הסתכל עם הפלאפון מתחת למיכל המים הענק, והלך. הוא לא נגע בכלי הנשק ולא קשר עצמו אליהם.

לאחר שאותו אדם הלך, יצא אלכס ממקום המסתור, ניגש למיכל המים הענק, הסתכל מתחתיו וזיהה שם מספר מחסניות (עמ' 9, ש' 1). אלכס החליט להמשיך להמתין במארב לחשודים נוספים.

בשעה 23:30 הגיע לאיזור אדם נוסף, הוא לא ניגש קרוב למקום מחבוא כלי הנשק, "פשוט עבר ועזב" (עמ' 9, ש' 5). אלכס ציין שבדו"ח הפעולה שכתב ציין רק את פרטי הלבוש של שני החשודים ואת מבנה גופם, שכן **"לא זיהיתי אותם, אני לא מכיר אותם אנשים ומבחינת ראיה זה אי אפשר אין שום תאורה במקום, זה מספיק לראות אור של ירח כדי לראות בן אדם מגיע למקום, אבל אני לא מכיר אותו לא יכול לזהות מי זה ולתאר ברמה של אף או עיניים"** (עמ' 11, ש' 3).

אלכס והשוטרים האחרים המשיכו לשהות בתצפית.

בשעה 23:50 הגיע למקום הנאשם. וכך תיאר השוטר אלכס את מעשיו -

"הוא הגיע בהליכה מוכוון מטרה אל המקום, של אותה ערימת צינורות שבתוכה היו הנשקים, בלי להתעכב, הוא פשוט ניגש לערימה הוציא נשק אחד הניח אותו בצד, הוציא נשק שני בשלב זה אני כבר יצאתי מתוך העץ והתקרבותי אליו והייתי בגב שלו כך שהוא לא ראה אותי, צעקתי לו משטרה אתה עצור ותפסתי אותו מאחורה והפלתי אותו על הרצפה..." (עמ' 9, ש' 6-10).

אלכס העיד שאחז באקדח טייזר אך העדיף לא להשתמש בו ולבצע מעצר ידני, אולם הנאשם התנגד וניסה לברוח ולכן נאלץ לירות לעברו בטייזר. לאחר שצעק לעברו "עצור או שאני יורה טייזר", אלכס ירה טייזר אך פיספס, אז השוטרי גלעד ירה לעבר הנאשם באקדח הטייזר שלו ופגע בו. הנאשם נפל אך מיד קם וניסה לברוח בשנית, אז השוטרי גלעד לחץ פעם נוספת על מתג החשמל באקדח הטייזר ואז התאפשר מעצרו של הנאשם (עמ' 9, ש' 11).

לאחר ביצוע המעצר צילם השוטרי אלכס סרטון בו הסביר את שתואר לעיל (ת/10, סרטון 239). כמו כן, צילם את הנשק שהשעין הנאשם על מערום צינורות ההשקיה (ת/10, תמונה מס' 10), את הנשק שנשמט מידיו של הנאשם בעת מעצרו (ת/10, תמונה מס' 10) ואת הנשק שנותר בתוך מערום צינורות ההשקיה (ת/10, תמונה מס' 9).

אלכס הדפיס תצלום אוויר (תצ"א) של מקום התרחשות האירועים (ת/11) והסביר שספרות 1 ו-2 מתייחסות לביתו של אחיו של הנאשם, אשר שמו מופיע בדיעה המודיעינית, ולשטח הצמוד לביתו. ספרות 3 ו-4 מתייחסות למיקום מערום צינורות ההשקיה ומיכל המים הענקי, וספרה 5 מציינת את מיקום התצפית של צוות השוטרים.

6. בחקירה הנגדית השיב אלכס שאת התצ"א (ת/11) הוציא מהמחשב המשטרתי. הוא לא ידע לומר באיזה תאריך צולמה התצ"א (עמ' 11, ש' 8-25). משנשאל מתי צילם את התמונות מושא ת/9 השיב שביום האירוע ואף הראה לסניגור הנכבד את תאריך צילום התמונות והשעות בהן צולמו בתוך מכשיר הטלפון שלו. משהוטח באלכס שלא כתב בדו"ח הפעולה שלא יכול היה לזהות את החשודים שהגיעו למקום לפני הנאשם, השיב **"לא ראיתי את פניו שאני יכול לזכור או לזהות"** (עמ' 12, ש' 11). למרות ששני החשודים נחקרו במשטרה בחשד להחזקת הנשק, אלכס לא נקרא לנסות לזהות אותם. אלכס עמד על כך שראה את הנאשם מוציא את הנשק הראשון ומניח אותו וכן מוציא את הנשק השני מתוך המערום (עמ' 12, ש' 23). אלכס השיב שהשוטרי איליה דובר ערבית והוא שאל אותו אם שמע מה החשוד הראשון מדבר ו"הוא אמר שזה לא ברור". גם עובדה זו לא רשם בדו"ח הפעולה (עמ' 12, ש' 31), שכן הסביר שבמהלך שבע שעות של תצפית שוחח עם איליה על הרבה דברים ולא רשם עניינים שאינם רלוונטיים או קריטיים (עמ' 13, ש' 7).

אלכס השיב שאמנם הוא ושני השוטרים האחרים לבשו בגדים אזרחיים, ואולם היה מצפה מאדם שצועקים לו "עצור משטרה" שיברר אם אכן מדובר בשוטרים ולא ינסה לברוח (עמ' 13, ש' 17).

אלכס השיב שהוא מוסמך להפעלת אקדח טייזר מזה 6 שנים וכל חצי שנה הוא עובר רענון נהלים (עמ' 13, ש' 29). כמו כן, ציין שלאחר שעשה שימוש באקדח הטייזר, מילא דו"ח הפעלה שאמור להיות קיים במערכת המשטרית (עמ' 14, ש' 6).

אלכס השיב שהגיע לשטח הפתוח שם איתר את מחבוא כלי הנשק על פי הכוונת רכז המודיעין, שביקש מהצוות לגשת לאותו תא שטח, מזרחית לביתו של הנאשם, ולנסות לאתר כלי נשק (עמ' 14, ש' 22). אלכס ושני השוטרים האחרים חיפשו בתא השטח כ-10-20 דקות ואז אלכס איתר את כלי הנשק בתוך מערום צינורות ההשקיה. לאזור יצאו עם תיק ובו מעט אוכל ומשקפת רגילה קטנה, אך אלכס לא נזקק לה שכן התמקם כ-8-9 מטרים ממערום צינורות ההשקיה (עמ' 15, ש' 11-21).

הפעולה שהוגדרה כנקודת ה"פעל" היא נגיעה בכלי הנשק (עמ' 15, ש' 27). לגבי שני החשודים האחרים שהגיעו

למקום לפני הנאשם, אמנם אחד מהם הסתובב, האיר ובדק, ועל כן, די ברור שהוא קשור לכלי הנשק, ואולם, "אם אותו בן אדם היה הולך ולא היה קורה כלום והיינו צריכים להתקפל גם הייתי אוכל את הלב וגם מקבל נזיפה, למה לפחות לא הבאת אותו, זה שיקול דעת שלי וזאת ההחלטה שקיבלתי, בסופו של דבר הגיע בן אדם מכוון מטרה למקום, שאין לאן לפרש את זה לכאן או לכאן, הוא הגיע לנשקים ונגע בהם" (עמ' 15, ש' 30).

אלכס העיד שהעביר דיווחים בקשר בזמן אמת לתחנת המשטרה, לקצין עימאד עלו, על אף שעובדה זו אינה רשומה בדו"ח הפעולה (עמ' 16, ש' 5). הוא הוסיף שאינו יודע אם גל הקשר מוקלט (עמ' 16, ש' 32) [במאמר מוסגר יצוין שב"כ המאשימה בדק ענין זה אצל היחידה החוקרת וזו השיבה שמדובר היה ברשת פנימית שאינה מוקלטת (נ/6)].

משנשאל אלכס מדוע לא צילם את הנאשם נוטל ונוגע בכלי הנשק בזמן אמת, השיב שצילם וידאו באור יום, אך בלילה ממילא לא ניתן לראות דבר ואם היה מצלם, הפלאש היה נדלק ומסגיר אותו. זאת ועוד, הסביר אלכס, שלא הצטייד באמצעים לראיית לילה כי לא חשב שהתצפית "תגלוש" לתוך הלילה.

אלכס הופנה לדו"ח פעולה מודפס לאקוני הנושא את שמו, מיום 6.5.20 שעה 00:58, לפיו, לכאורה, קיבל את האירוע בשעה 00:58 והגיע למקום באותה השעה (ת/12). על כך השיב אלכס שמדובר בדו"ח פעולה ממוחשב ממערכת שירת הסירנה של המשטרה, וכאשר מדובר באירוע רגיש או במידע מודיעיני נרשם דו"ח פעולה קצר, הנושא משפט אחד מתוקצר על מהות האירוע, ולאחר מכן מצורף לו דו"ח פעולה ידני מפורט. על כן, "שעת פתיחת האירוע" בדו"ח הקצר היא ענין שולי, כאשר מה שחשוב זה תיאור המקרה. במקרה שלפנינו נערך דו"ח ידני מפורט ואת השעות המדויקות ידע אלכס לציין על פי השעות שהופיעו בתמונות שצילם באמצעות הטלפון (עמ' 17, ש' 11-33).

לגבי דו"ח משלים שכתב אלכס חמישה ימים לאחר האירוע, הסביר אלכס שמדובר בהשלמה פורמאלית בלבד לפיה הוא מצהיר שלא ערך כל שינוי בתמונות ובסרטונים שצילם (עמ' 18, ש' 15).

השוטר איליה ערביד

7. איליה סיפר שהגיע לשטח לסריקה אחר כלי נשק על פי מידע. אלכס מצא את כלי הנשק במקום האמור והחליט להקים מארב באותו מקום. תחילה הגיע אדם למקום, האיר עם פנס, דיבר בטלפון ועזב את המקום, מבלי לגעת. לאחר מספר שעות הגיע למקום אדם נוסף, אשר עבר במקום, ולא בוצע נגדו מעצר. לאחר מכן, **הגיע הנאשם, אחז בכלי נשק, תפס אותם ובוצע נגדו מעצר** (עמ' 20, ש' 9); **"הגיע הבחור הוציא נשק אחד והעמיד אותו על הרצפה והשעין אותו על הצינורות בצורת עמידה כאילו ולאחר מכן הוציא עוד נשק ארוך נוסף"** (עמ' 21, ש' 12).

תחילה אלכס ואיליה התמקמו במפוצל ולאחר מכן, לאחר שהחשוד הראשון שדיבר בטלפון עזב, חברו אחד לשני והסתתרו באותו העץ (עמ' 20, ש' 14). ברגע שאלכס נתן את הפקודה לעצור את הנאשם, הוא צעק לו "משטרה" ואחז בו, הנאשם נמלט לכיוון מערב ואיליה אבטח את השוטרים שביצעו את המעצר על מנת למנוע מאנשים מבחוץ להגיע לזירה. איליה ראה את אלכס תופס את הנאשם ומשכיב אותו לרצפה, הנאשם החל להימלט ממנו והשוטר גלעד השתמש נגדו בטייזר (עמ' 20, ש' 24).

איליה הבהיר שישב בתצפית מטרים בודדים ממקום מחבוא כלי הנשק (עמ' 21, ש' 3). איליה השיב שציין בדו"ח

הפעולה את מבנה הגוף של החשוד הראשון שהגיע לזירה, אך לא יכול היה לזהות תווי פנים, "אפשר לזהות דברים שמתרחשים, אך לא תווי פנים" (עמ' 21, ש' 7).

8. בחקירה הנגדית השיב איליה שתדריך לפני היציאה לפעילות קיבל מראש הצוות, אלכס. לפעילות יצאו בעקבות מידע מודיעיני שאת תוכנו וטיבו לא רשם בדו"ח הפעולה (נ/1), שכן לא נהוג לרשום עניינים כאלה בדו"חות (עמ' 22). לדבריו, לאחר סריקה במקום האירוע, אמר אלכס שמצא כלי נשק בתוך מערום צינורות, אך איליה לא ראה את כלי הנשק, על אף שמאוד הסתקרן, אך העדיף שלא להגיע לשם על מנת לא להיחשף (עמ' 23, ש' 4-9).

איליה השיב שהתמקם בתצפית מרחק של בין 10 ל-15 מטרים ממקום מחבוא כלי הנשק והיתה ראות טובה מאור הירח (עמ' 23, ש' 22). הוא לא זכר שאלכס צילם תמונות בשטח. איליה אישר שהחשוד הראשון שניגש למקום המחבוא הלך בכוונת מכוון "והאיר על המקום" (עמ' 24, ש' 11). הוא אף אישר שהחשוד דיבר בטלפון בשפה הערבית, אך למרות שאיליה שמע את הדיבור, לא יכול היה להבין מה הוא מדבר (עמ' 24, ש' 17).

איליה השיב שהיה "מטרים בודדים" מהנאשם כששלף את כלי הנשק מהמחבוא (עמ' 24, ש' 21). הוא אף אישר שלא נקרא לנסות לזהות את שני החשודים שהגיע לפני הנאשם לזירה במסדר זיהוי, אך גם אם היה נקרא למסדר זיהוי, הדגיש שלא יכול היה לזהות תווי פנים (עמ' 24, ש' 29).

איליה נשאל והפנה לדו"ח הפעולה שערך, שהשוטר אלכס צעק לעבר הנאשם "משטרה אתה עצור" והשוטר גלעד ביצע מעצר תוך שימוש באקדח טייזר (עמ' 25, ש' 12). הוא הבהיר כי כתב בדו"ח הפעולה את הפעולות שהוא עצמו ביצע ולא התמקד בפעולות חבריו, אלא ציין באופן כללי שנעשה שימוש בטייזר. **איליה עמד על כך שזיהה את הנאשם כשהוא מוציא את כלי הנשק, אך לא זיהה תווי פנים שלו, "כי אי אפשר לראות מרחוק תווי פנים, אפשר לראות מה הוא עושה"** (עמ' 25, ש' 32).

השוטר גלעד ארי עם

9. גלעד סיפר שמדובר היה בפעילות על פי מידע יחד עם אלכס ואיליה. במהלך סריקה בשטח אלכס איתר את כלי הנשק והחליט להתמקם במקום במארב. השלושה החלו לתצפת מתוך העצים, תחילה גלעד ואיליה היו בעץ אחד ולאחר מכן הצטרפו לאלכס. גלעד זכר שהגיעו שלושה חשודים. בשעה 20:45 הגיע למקום בחור צעיר שלבש בגדים כהים, כאשר הגיע בסמוך למערום הצינורות החל להאיר באמצעות הפלאפון בצינורות ולאחר מכן התכופף והסתכל מתחת למיכל המים השחור. לאחר מכן הבחור התרומם והחל לדבר בפלאפון בערבית. גלעד שמע אותו שכן המרחק ביניהם היה קצר. לאחר כ-10 דקות הבחור עזב את המקום; לאחר מכן הוא ואיליה עזבו את העץ בו שהו ועברו לעץ בו שהה אלכס. אלכס ואיליה תצפתו לעבר מחבוא עלי הנשק ואילו הוא אבטח אותם וצפה לכיוון ההפוך. בשעה 23:30 סימן לו איליה שהגיע בחור נוסף למקום. הוא הבחין בבחור גדול מימדים הלוש חולצה אפורה ובעל שיער קצוץ. אז הבחור המשיך ללכת וגלעד איבד קשר עין עמו.

ואז תיאר גלעד שהגיע הנאשם למקום -

"לאחר כרבע שעה השוטר איליה סימן לי כי הגיע בחור למקום, ומיד לאחר מכן הבחנתי כי השוטר אלכס יוצא במהירות מהעץ ואנחנו מיד אחריו."

ש.ב. כמה זמן עבר מאז שאיליה אמר שהגיע עוד בחור ואלכס יצא?

ת. מיד, זה ענין של שניה שתיים.

ש.ב. אתה ראית את הבחור השלישי מה הוא עשה?

ת. זיהיתי את אלכס כשהוא תופס את הבחור ומפיל אותו לקרקע תוך כדי שהוא צועק לו משטרה תעצור משטרה, זה מה שראיתי ושמעתי. הגעתי אליהם וראיתי שהם נאבקים על הקרקע, החשוד הצליח להשתחרר מאלכס ויצא בריצה לעבר הגדר של כיוון מערב, השוטר אלכס הזהיר אותו בשימוש בטייזר ומיד השתמש בטייזר לכיוון החשוד אך לא פגע, צעקתי אליו תעצור משטרה אם לא אני אשתמש נגדך בטייזר, החשוד לא עצר וכיוונתי אליו את מכשיר הטייזר במחסנית עם חצים ופגעתי בו והוא נפל לקרקע בצמוד לגדר. לאחר שזמן החישמול נגמר, החשוד ניסה להימלט שוב תוך כדי שהחשוד (צ"ל שוטר) אלכס ניסה לאזוק אות, הזהרתי אותו שאם לא (צ"ל הוא) יתנגד אני אפעיל נגדו את מכשיר הטייזר והוא לא הפסיק וביצעתי שוב שימוש בטייזר. ואז הוא הפסיק את התנגדותו, השוטר אלכס אזק אותו ואני ניתקתי את החיצים מגופו" (עמ' 27, ש' 13-29). כלי הנשק המפורטים בכתב האישום והפלאפון שגלעד תפס על גופו של הנאשם נתפסו על ידו והועברו להמשך טיפול בתחנה (ת/13).

10. בחקירה הנגדית השיב גלעד שבטרם הפעילות קיבל תדריך מראש הצוות אלכס לסריקה נגד נשק בתוך שטח מטע תאנים (עמ' 28). במהלך הסריקה אמר אלכס שמצא את כלי הנשק - שני כלי נשק מסוג M-16, קלאצ'ניקוב ומחסנית - בתוך ערימת צינורות (עמ' 29, ש' 16). הוא עצמו לא ראה את כלי הנשק בשטח, אלא רק לאחר מעצרו של הנאשם. גלעד השיב שלא נטלו עימם משקפות ומצלמות למארב (עמ' 29, ש' 27). הוא עצמו דיווח בקשר פעם אחת במהלך המעצר, ואילו הדיווחים האחרים בוצעו על ידי אלכס המפקד. לדבריו, לאחר ביצוע המעצר הבחין שבצמוד לצינורות היה מונח נשק מסוג קלאצ'ניקוב ועל הקרקע במקום בו אלכס והחשוד נמצאו נשק מסוג קלאצ'ניקוב (צ"ל M-16) בצבע שחור. גלעד הדגיש שלא ראה את הנאשם מוציא את כלי הנשק (עמ' 30, ש' 1).

החוקר ולדימיר שבקוביץ

11. החוקר שבקוביץ גבה את הודעת הנאשם (ת/1). כמו כן, שלח את כלי הנשק לבדיקה לצורך איתור טביעות אצבע ודנ"א. משנשאל אם ראה לנכון לבדוק גירסת הנאשם לפיה יצא מביתו לעשן ב"זולה" שנמצאת בקירבת המקום בו נעצר, השיב שהיות והיה חוקר תורן ענין זה נתון היה לשיקול דעת החוקר או הקצין האחראי (עמ' 32). משנשאל מה עשה עם הטלפון הנייד של הנאשם לאחר שסירב למסור לו את הסיסמא, השיב שהענין הועבר לחוקר מיומן.

החוקר אביב ענבי

12. החוקר ענבי כתב דו"ח צפיה (ת/15) לשני הסרטונים שצילם אלכס (ת/10). בסרטון הראשון ניתן לראות את אלכס כשהוא יושב בתוך עץ תאנה ומצלם את ערימת צינורות ההשקיה; בסרטון השני שצולם לאחר המעצר רואים רובה שחור על האדמה ובמרחק מה ממנו שוכב הנאשם על בטנו, כשידיו אזוקות מאחורי גבו, השוטר גלעד אוחז באקדח טייזר שחיציו פרוקים, ואיליה עומד ליד הנאשם. סמוך אליהם רואים את ערימת צינורות ההשקיה כשמונח

עליהם רובה ובתוך צינורות ההשקיה רואים רובה נוסף ומחסניות. במהלך ההסרטה אלכס מציין שהגיע חשוד, הוציא נשק אחד, הניח אותו פה (על צינורות ההשקיה), הוציא את הנשק השני, בזמן שהחזיק אותו ביד בוצע מעצר.

החוקר ענבי כתב מזכר נוסף לפיו שוחח עם גורם מועדה לתכנון ובניה טייבה וביקש לבדוק למי שייך גוש 7829 חלקה 42 בטייבה וזה השיב לו שהקרע שייכת לאברהם עאבד ועב אל רחים חאג יחיא, אך אין חלוקה מדויקת של כל אחד מהם (ת/16).

ענבי הופנה ל-2/2, מזכר שכתב בו הוא מבקש לעכב את עלי מחמוד עאזם ועאיש עטאיה עאבד בחשד להחזקת נשק שלא כדין, ונשאל על בסיס מה ביקש לעכב את השניים והשיב שעל בסיס הידיעה המודיעינית (עמ' 36, ש' 8-19).

ענבי השיב שעל גבי כלי הנשק והמחסניות שנתפסו לא היו ממצאי דנ"א או טביעות אצבע (עמ' 37, ש' 6). כמו כן, השיב שכרטיס הסים שהיה בתוך הטלפון הסלולרי שנתפס אצל הנאשם היה ריק (עמ' 37, ש' 13) (נ/3). ענבי אישר שהחלקה בה נתפסו כלי הנשק אינה שייכת לנאשם (עמ' 38, ש' 9).

חוקר זירה שניר עטרה

13. העד ערך שני מסמכים - האחד, דו"ח מסכם חקירת מז"פ מיום 7.5.20 שעה 14:11 לענין בדיקת שלושת כלי הנשק שנתפסו ועשר המחסניות שנתפסו - בוצעו בדיקות לאיתור טביעות אצבע ומיצוי דנ"א - לא נמצאו טביעות אצבע על המוצגים ונלקחו דגימות דנ"א אשר נשלחו למיצוי במעבדה הביולוגית (ת/17); והשני, דו"ח מסכם מז"פ מיום 7.5.20 שעה 15:20 לענין בדיקת סרט דביק אשר נמצא על רובה M-16 - לא נמצאו טביעות אצבע על המוצג; לא נשלחו דגימות למיצוי דנ"א (ת/18).

בחקירה הנגדית פעם ציין שניר שערך בדיקה לסרט הדביק בצד הפנימי ופעם טען שערך בדיקה גם בצד החיצוני וכי לא ערך רישום אודות כך (עמ' 39, ש' 5-13). שניר השיב שתשובת המעבדה הביולוגית היתה שלא הופק דנ"א מהדגימות ששלח (עמ' 40, ש' 17). שניר השיב שהמחסניות נבדקו להימצאות טביעות אצבע (לא נמצאו טביעות אצבע עליהן), אך לא נבדקו להימצאות דנ"א, כי "אני בשיקול הדעת המקצועי שלי לא חשבתי שצריך לבדוק" (עמ' 40, ש' 29). בהמשך, הבין שניר שהיה עליו לנסות למצות חומר דנ"א גם מהמחסניות, משמדובר בחקירת עבירה פלילית חמורה של החזקת נשק שלא כדין, ומשראית דנ"א יכולה היתה לחזק או להחליש את החשד נגד הנאשם ולקשור חשודים נוספים לביצוע העבירה (עמ' 41, ש' 6).

קצין חקירות גיא אדמוני

14. מעדותו של גיא לא היה ברור מה היו תוצרי מחקר התקשורת שנערך לטלפון הסלולרי של הנאשם. גיא אישר שהוצא צו נתוני תקשורת, כי הצו בוצע ונשלח לחברת התקשורת, אך השיב שהיו תוצרים, "אך לא תוצרים שהיו רלוונטיים" (עמ' 41, ש' 31) [במאמר מוסגר יוער כי בתיק החקירה לא היו אותם תוצרים (עמ' 42, ש' 3)].

גיא נשאל אודות המחדל שבאי מיצוי דנ"א מהמחסניות שנתפסו והשיב שבמקרה הנוכחי הנאשם נתפס בכף "שחור על גבי לבן" וכי בדרך כלל נעשה "תיעדוף" (עמ' 42, ש' 12). יחד עם זאת, גם גיא הסכים ש"היה צריך לדגום את המחסניות" (עמ' 42, ש' 26).

גיא השיב שלא ראה לנכון לבצע לשוטרים שהשתתפו בתצפית ובמעצר מסדר זיהוי לגבי שני החשודים שהגיעו למקום לפני הנאשם, שכן פעולה כזו לא היתה מקדמת את התיק מבחינה ראייתית (עמ' 43, ש' 3). הוצג לפניו מסמך **4/נ** שערך, אישור קצין בדרגת סנ"צ להגשת בקשת מעצר, שם כתב כי נתפס הנאשם **"מזיז נשקים"**. גיא השיב שאחד החוקרים כתב את המזכר באישורו, על פי מה שנמסר מחוקר אחר (עמ' 43, ש' 19-31).

גירסת הנאשם

15. בהודעתו (ת/1) סיפר הנאשם שהוא בן 22 שנים, תושב טיבה. הנאשם נשאל מה עשה בשטח בו נעצר והשיב - **"הלכתי לעשן נרגילה איפה שמשתם רכבים שלכם יש לנו עוד אדמה שם איפה קונטיינרים ויש לי זולה שם אני מעשן כל לילה"**. הנאשם נשאל אם אי פעם החזיק בנשק והשיב **"לא חוץ מאתמול... הייתי הולך לעשן נרגילה כרגיל אני הולך מאחורה פתאום אני דורך על משהו כבד איך ששמתי ידיים לראות מה זה קפצו אלי רעולי פנים ולא ידעתי מה הולך, התחלתי לדחוף ולהסתכל עד שזיהיתי משטרה"**. משהוטח בנאשם שהשוטרים ראו אותו מוציא נשק, השיב **"אמרתי לך נבהלתי ורציתי לראות מה זה על כמות זה (צ"ל שכל הכמות הזאת - א.ש., ראה דיסק חקירת הנאשם, ת/1, דקה 13:16) שזרקה על ריצפה ורציתי לראות מה זה... נגעתי במה שהיה על רצפה"**.

ש. מה בדיוק היה על רצפה?

ת. מאיפה אני יודע רובעים (צ"ל רובים) גדולים (ראה דיסק חקירת הנאשם, ת/1, דקה 14:00).

ובהמשך - **"אני לא ראיתי אותם אני דרכתי אליהם בלי כוונה ורציתי לראות מה זה והרמתי אותם וקפצו אלי שוטרים"**.

משהוטח בנאשם שהתנגד למעצרו ודחף את השוטרים השיב שהם היו רעולי פנים ולכן לא ידע שמדובר במשטרה.

הנאשם השיב שהטלפון שתפסו השוטרים בחזקתו שייך לאשתו דניאל כי אין לו טלפון. משנשאל לגבי הסיסמא של הטלפון, השיב **"אני לא חייב להגיד לך מעכשיו זכות שתיקה"**.

16. בבית המשפט העיד הנאשם שהיה זה ברמאדן, בשעה 20:00 אכל ארוחת ערב ולאחר מכן, בשעה 23:00, הלך לעשן נרגילה ליד הבית שלו, באדמה השייכת לו עליה מוצבים קונטיינרים (עמ' 37, ש' 23). כשהיה בדרכו לשם דרך **"על משהו כזה הסתכלתי לראות מה זה, התכופפתי והרמתי ופתאום האנשים התחילו לתפוס אותי, לא ידעתי מה קורה, התחלתי לדחוף אותם כדי לדעת מה קורה בדיוק"** (עמ' 37, ש' 31 ואילך). משנשאל הנאשם על מה דרך, השיב - **"היו הרבה חלקים של נשקים על הרצפה, חלקים כמו מה שהראו לי בתמונות, רובים וכל הדברים של הנשק"** (עמ' 38, ש' 4). משנשאל אם דרך על זה, השיב - **"לא, אני דרכתי על אחד, זה היה על הדרך זרוק... איך שהרמתי ראיתי מישהו שחונק אותי מהצוואר"** (עמ' 38, ש' 7). הנאשם אישר שאחז ברובה עת השוטר קפץ עליו -

"ש. מה היה לך ביד כשהוא קפץ עליך וחנק אותך?"

ת. היה לי רובה. אבל לא ביד ביד בדיוק, אלא בדיוק כשהתכופפתי, לא הרמתי אותו עד הסוף" (עמ' 38, ש' 11). הנאשם טען שסירב למסור לחוקר את הסיסמא של הטלפון של אשתו מחשש לפגיעה בפרטיות.

17. בחקירה הנגדית הוטח בנאשם שאין זה הגיוני שאדם שאמור לקום לעבודה ב-05:00 בבוקר ילך לעשן נרגילה בשעה 00:00 בלילה, אך הנאשם טען שמדובר בניקוטין שלא ניתן להימנע ממנו, בעיקר אם לא מעשנים יום שלם (עמ' 40, ש' 5).

משהוטח בנאשם גירסת השוטרים שראו אותו מוציא נשק אחד ומשעין אותו על ערימת הצינורות ולאחר מכן מוציא נשק נוסף, הפריח הנאשם השערה לאוויר -

"תגובתי שהשוטר שלך שראו אנשים לפני חצי שעה ומגיעים לשם ומסתכלים ולא עושים כלום אז אולי הוא החליט להגיע לשם ולהוציא אותם על הרצפה ושמישהו יבוא ויפול במלכודת שעשו" (עמ' 41, 9).

הנאשם השיב שלא ייחס חשיבות למערום הצינורות, שכן כל יום הוא עובר שם ורואה את המערום (עמ' 42, ש' 4). משהוטח בו שבמענה לכתב האישום נטען בשמו שעבר במקום בדרכו לביתו, נתקל במערום צינורות, הסתקרן לראות במה מדובר ונגע באותו כלי נשק, השיב "לא הייתי בדרך לבית, הייתי בדרך לקונטיינר לעשן... אני נתקלתי במה שדרכתי עליו" (עמ' 42, ש' 12).

הנאשם טען שרק לאחר שחנקו אותו צעקו לו "משטרה" (עמ' 43, ש' 32) והכחיש שניסה לברוח.

הנאשם טען שהתנגד למעצר לאחר שאחד השוטרים התיישב עליו ושם לו את הרגל עם הבוץ על הפנים שלו, התייחסו אליו כמו אל "עכבר", לכן נתן לשוטר מכה ברגל והשוטר חישמל אותו עם הטייזר ואמר לו "למדת?" (עמ' 44, ש' 19). רק לאחר שהשוטר חישמל אותו עם הטייזר הודיעו לו שמדובר במשטרה ושהוא עצור (עמ' 45, ש' 5).

טענות ההגנה

18. בפי ב"כ הנאשם טענות רבות - הן בנוגע לאמינותם ומהימנותם של השוטרים שהשתתפו בתצפית ובמעצר, הן בנוגע למחדלי חקירה והן בנוגע לאי התגבשות יסודות העבירות, ובכללן -

א. הנשק לא הוסלק על ידי הנאשם ולא שייך לו, אלא הוסלק על ידי שניים אחרים ששמותיהם ידועים למאשימה. בנסיבות אלה המאשימה מסתפקת ב"נגיעה" של הנאשם בנשק ומבקשת על סמך נגיעה זו להרשיעו בעבירה של החזקת נשק. לא הוכח היסוד הנפשי בעבירה, דהיינו לנאשם לא היתה ידיעה שמדובר במחבוא כלי נשק וגירסתו לפיה "נתקל" בכלי הנשק (או הסתקרן, שלח ידו למערום הצינורות) והרימו על מנת להסגירו למשטרה, לא נסתרה.

ב. אין ראיה לקשר טלפוני בין הנאשם לאחרים סביב הגעתו למחבוא כלי הנשק. היעדר בדיקה של נתוני תקשורת מהווה מחדל חקירה. גם לשני החשודים האחרים שנעצרו ושחררו לא בוצע מחקר תקשורת.

ג. אכיפה בררנית - התביעה נמנעה מלהעמיד לדין את החשוד הראשון שהגיע למקום, תיצפת באמצעות פנס הטלפון, שהה במקום כ-10 דקות ושוחח בטלפון בערבית.

ד. השוטרים יצאו למקום בלי ציוד לראיית לילה; גירסתם לפיה לא יכולים לזהות את שני החשודים הקודמים אינה מהימנה; באורח פלא השוטר אלכס תיעד במצלמה את מערום צינורות ההשקיה לפני הגעת הנאשם ולאחר מעצרו, אך לא תיעד את הנאשם מרים את כלי הנשק כנטען; השוטרים לא כתבו בדו"חות הפעולה שלהם שלא יכולים לזהות את שני החשודים האחרים ולכן, אי ביצוע מסדר זיהוי מהווה מחדל חקירה. **יש ליתן משקל לתיזה שהעלה הנאשם לפיה אולי "השוטרים אמרו הבה נעשה את הדברים יותר גלויים ונשים את הנשק על הרצפה" (עמ' 52, ש' 22) ובהמשך - "מלכודת, הפלה בפת, משהם רואים שאף אחד לא ניגש אולי להוציא ממש כפי שהם מתאווים שזה יקרה, הם מוציאים את כלי הנשק ומניחים אותם על הקרקע, בתקווה שמישהו ייתקל בהם ואז אשרינו הבאנו חשוד למעצר עד תום ההליכים" (עמ' 55, ש' 20); אלכס אומר שדיווח לאחר, אך אין הקלטה של הקשר; שני השוטרים האחרים אומרים שלא ניגשו לראות את כלי הנשק לאחר שאלכס דיווח שאיתר אותם וזו תהייה; גם לגבי שיחת הטלפון של אחד החשודים בטלפון ליד מערום כלי הנשק - אין זה הגיוני שהשוטר איליה לא שמע והבין על מה דיבר החשוד והשוטר אלכס כלל לא כתב בדו"ח ששוחח עם איליה אודות ענין זה; גם השוטר איליה התחמק ממתן תשובות והרבה לומר "לא זוכר" ו"לא רשמתי"; אין להאמין לשוטר גלעד ששכב במארב בכיוון ההפוך לצורך אבטחה. נטען שהשוטר גלעד שכב עם הפנים למקום האירוע אך משום שלא ראה דבר, בחר לכתוב ששכב לכיוון ההפוך לצורך אבטחה.**

ה. מחדל חקירה נוסף הוא היעדר רישום של הפעולות שערך איש המז"פ לצורך העתקת טביעות אצבע והפקת דנ"א מהמוצגים. ההגנה הפנתה גם למזכר שערך קצין החקירות, במסגרת הארכת המעצר, לפיו הנאשם "היזז נשקים", באופן לא מדויק ומבלי שידוע מי העביר לו פרטים אלה (4/נ).

ו. לענין הפעלת הטייזר - הוגש נוהל הפעלת טייזר (5/נ) ונטען שהשוטרים פעלו בניגוד לנוהל. עוד נטען שלא הוצגו לבית המשפט דו"חות הפעלת הטייזר שמולאו, לכאורה, על ידי השוטרים לאחר האירוע. לבסוף, נטען שהנאשם לא הפריע לשוטר במילוי תפקידו, שכן כלל לא ידע שמדובר בשוטרים שקופצים עליו וחונקים אותו כשהם לבושים בלבוש אזרחי.

דין והכרעה

המסגרת הנורמטיבית

19. סעיף 144(א) לחוק העונשין, שכותרתו "עבירות בנשק", קובע -
"144. (א) הרוכש או המחזיק נשק בלא רשות על פי דין להחזקתו, דינו - מאסר שבע שנים".

סעיף 144(ד) לחוק העונשין מקים חזקה בדבר החזקת נשק על ידי מחזיק מחזיק המקום בו נתפס הנשק, אלא אם יוכיח מחזיק המקום היפוכו של דבר (כאשר על פי הספיקה על מחזיק המקום להוכיח גירסתו ב"מאזן ההסתברויות" (ע"פ 4495/03 וואהב נ' מדינת ישראל (12.1.04)).

בענייננו, לא נטען, וממילא לא הוכח, כי המקום בו נתפסו כלי הנשק שייך לנאשם או שהוא המחזיק במקום. על כן, יש לבחון אם הנאשם קיים את יסוד "ההחזקה" שבסעיף 144(א) לחוק העונשין.

סעיף ההגדרות בחוק העונשין מגדיר את המושג ה"החזקה", כדלקמן -

"34כד. לענין עבירה -

'החזקה' - שליטתו של אדם בדבר המצוי בידו, בידו של אחר או בכל מקום שהוא, בין שהמקום שייך לו ובין אם לאו."

ייתכן, שניתן לחשוב על מצבים בהם חרף העובדה שהתקיים היסוד הפיזי של החזקה, דהיינו שאדם החזיק בידו בחפץ האסור בהחזקה, ועדיין בית המשפט יורה על זיכוי. למשל, אם תוכח טענה כפי שטען הנאשם לפני, ש"נתקל" בחפץ האסור, הרים אותו על מנת לבחון טיבו וטבעו, אך בשניה שהרימו, עוד לפני שהתעשת, קפצו עליו שוטרים ועצרוהו. נכון שסיטואציה כזו יכולה להעמיד את קיומו של היסוד הנפשי בעבירה בספק, שכן ניתן לטעון שאותו אדם טרם גיבש מודעות לעובדה שמדובר בחפץ האסור בהחזקה (סם, נשק, תחמושת, שטר מזויף). אך גם אם תוכח מודעות להיותו של החפץ אסור בהחזקה, עדיין שאלה ראייתית היא מה היה בכוונתו של האדם לעשות באותו חפץ - האם יתכן שהרימו לשניה והתכוון להניחו על הריצפה ולהזעיק משטרה, לדוגמה? האם אכן לא ידע על דבר קיומו לפני כן, מצא אותו במקרה, הרימו והתכוון לזנחו בצד ולהמשיך בדרכו? במצבים כאלה, חרף העובדה שהוכחו יסודות העבירה (יסוד עובדתי של החזקה ויסוד נפשי של מודעות), נשאלת השאלה אם קיים אינטרס ציבורי בהעמדה לדין, נוכח הנסיבות המיוחדות. הנה כי כן, מתעוררות שאלות של הוכחת היסוד העובדתי (יסוד ההחזקה), של היסוד הנפשי (מודעות) ושל אינטרס ציבורי בהעמדה לדין, מקום בו ההחזקה היתה למספר שניות וקיים ספק אם האדם התכוון להסגיר את החפץ למשטרה. כאמור, כל אלה שאלות ראייתיות שבעובדה, שיש לבחון בכל מקרה ומקרה.

20. כידוע, שני פסקי הדין המנחים בענין הגדרת ההחזקה - אמנם בנושא של סמים מסוכנים - הם פסקי הדין בענין **מטוסיאן** (ע"פ 611/80 **מטוסיאן ווידל נ' מדינת ישראל**, פ"ד לה (4) 85) ובענין **הוכשטט** (ע"פ 250/84 **דן הוכשטט נ' מדינת ישראל**, פ"ד מ (1) 813).

בענין **מטוסיאן** נקבע -

"החזקה משמעה שליטתו של פלוני בדבר המצוי - (1) בידיו, או (2) בידי אחר, או (3) בכל מקום שהוא, היינו, גם במקום שאינו מוחזק בידי אחר, בין שהמקום שייך לפלוני האמור, בין אם שייך לאחר ובין אם אינו שייך לאיש... יש, כאמור, להוכיח הן את המעשה הפלילי והן את המחשבה הפלילית, אולם, המחשבה הפלילית איננה יכולה להיות מוסקת ברוב המכריע האישומים הפליליים, אלא מתוך מכלול הנסיבות החיצוניות... מערכת נסיבות נתונה יכול ותיצור חזקה שבעובדה, לפיה מי שהחזיק בסם גם ידע על מהות מעשהו... מסקנה הדוחה הסבר חלופי לגבי מערכת נסיבות, היוצרת חזקה שבעובדה, אינה חייבת לנבוע דווקא מהעדר אמון, אלא יכולה גם לעלות מתוך העדר ההיגיון שבתזזה התיאורטית, אותה מבקש הסנגור להציג כמסקנה חלופית מן העובדות... על ידיעתו של אדם - כמו גם על התנהגותו - ניתן ללמוד לא רק מתוך ראיות ישירות, אלא גם מתוך הנסיבות הכוללות של הענין, העשויות ליצור הנחה בדבר אותה ידיעה או התנהגות... אין מרשיעים אדם על יסוד מחשבה פלילית שעשויה להיות לו, אלא על יסוד מחשבה פלילית שיש לו. על כן, רשאי הנאשם להביא ראיות או ליתן הסברים, שיש בהם להראות, כי ההנחה ההגיונית אינה הגיונית כלל ועיקר או כי עצמתה של ההנחה, לאור הסבריו אין בכוחה לקיים את מידת ההוכחה הנדרשת במשפט

הפלילי. אך במקום שהנאשם לא הרים נטל טקטי זה, ולא הביא ראיות או לא נתן הסברים המניחים את הדעת, הופכת ההנחה למציאות".

ובענין הוכשטט התייחס בית המשפט לא רק להחזקה ממשית אלא גם להחזקה "קונסטרוקטיבית":

"נראה לי, כי לעניין העבירה של החזקת סם מסוכן, מושג השליטה משמעותו, כי לאדם היכולת, על פי מהלך העניינים הטבעי והרגיל, להגיע לעשייה פיסית בחפץ או שבידו לקבוע את גורלו הפיסי של החפץ... תנאי הוא, כי יכולת זו על כל היבטיה תהיה בלעדית לאותו אדם או לו ולאחרים הפועלים עימו בצוותא... הסוג האחר הוא היכולת לקבוע את גורלו הפיסי של החפץ, להורות היכן ימצא ומהיכן יוצא, גם אם הדבר כרוך בקרבה פיסית אליו מטעם בעל השליטה... השליטה נקבעת על פי המציאות הלכה למעשה ולא על פי הזכות המשפטית באותו חפץ... תנאי זה של בלעדיות מתקיים גם במקום שהיכולת לעשייה בחפץ או לקביעת גורלו נתונה ליותר מאדם אחד, והיא מופעלת על ידיהם בצוותא... ביסוד ההחזקה 'המיוחדת' או 'הקונסטרוקטיבית', עומדת הדרישה של ידיעה והסכמה...".

כאמור, אמנם פסקי הדין הנ"ל דנו בעבירה של החזקת סם מסוכן (וראה הרחבה לענין "דרכי החזקה" הקבועה בסעיף 8 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973), אך הגיונם תקף אף לגבי עבירה של החזקת נשק. עולה, אם כן, מהפסיקה שדי אם תוכיח המאשימה, מעבר לספק סביר, שמתקיימים במקרה דנן **המבחנים של ידיעה ושליטה**, דהיינו שהנאשם **ידע** על מיקום הסתרת כלי הנשק והוא יכול היה **לשלוט בעשייה בהם** (הוצאתם ממקום המסתור, החזקתם הפיזית, נידום ממקום למקום והחזרתם למקום המסתור) - **אף אם הוטמנו במקום על ידי שניים אחרים כעולה מהידיעה המודיעינית** - הרי שדי בכך כדי להביא להרשעת הנאשם בעבירה המיוחדת לו.

21. הוכחה כאמור יכול ותתבסס על **ראיות נסיבתיות** - באיזו שעה הגיע הנאשם למחבוא כלי הנשק?; באיזה אופן הגיע למחבוא (האם באופן ישיר ומוכוון מטרה או באקראי)?; כיצד התנהל סביב המחבוא? - ועל **ראיות ישירות** - מגע פיזי ישיר של הנאשם עם כלי הנשק; הוצאה של כלי הנשק מתוך מעבה המחבוא; הוצאת כלי נשק אחד (שיכולה להעיד, אולי, על מציאה או חוסר מודעות) או יותר (שיכולה להעיד על ידיעה מלאה ושליטה בעשייה בכלי הנשק).

מן הכלל אל הפרט

22. לאחר ששמעתי את העדים והתרשמתי מהם, ולאחר שעיינתי במוצגים וקראתי את פרוטוקול הדיון, הגעתי לכלל מסקנה שהמאשימה הוכיחה מעבר לספק סביר שהנאשם החזיק בכלי הנשק והתחמושת ועל כן, יש להרשיעו בעבירה זו - למעט בהחזקת חמש המחסניות מתחת למיכל המים הענקי, לגביה קם ספק סביר באשר לידיעתו של הנאשם אודות מחסניות אלה ושליטתו בהן; כמו כן, הוכח לפניי שהנאשם הפריע לשוטרים בעת מילוי תפקידם ועל כן, יש להרשיעו גם בעבירה זו.

להלן יובאו טעמיי.

א. השוטרים אמינים ומהימנים - התרשמתי שמדובר בשוטרים אמינים ומהימנים שהעידו על העובדות כהייתן, חזרו באופן כללי על שכתבו בדו"חות הפעולה (הוגש לעיוני דו"ח הפעולה של השוטר איליה נ/1, והדעת נותנת שלו היו קיימות סתירות בין דברי השוטרים לדו"חות הפעולה שלהם, היו מוגשים גם הדו"חות האחרים), והם לא הוסיפו ולא גרעו ממה שקלטו בחושיהם בליל האירוע. עוד אני דוחה בשתי ידיים את רמיזות ההגנה, כאילו השוטרים הניחו את כלי הנשק על הרצפה בכוונת מכוון, על מנת לטמון פח ולהכשיל עובר אורח תמים בעבירה חמורה של החזקת נשק שלא כדין.

ב. השוטרים הגיעו לשטח האמור על פי מידע מודיעיני והכוונה של רכז המודיעין. הם ידעו שבתא השטח מוטמן נשק, אך לא ידעו היכן. לפיכך, פתחו בסריקות. השוטר אלכס הוא זה שאיתר את מחבוא כלי הנשק, בתוך מערום צינורות השקיה, שם ראה את הרובים והמחסניות. בשלב הראשון לא ידע אלכס שמתחת למיכל המים הענק שמוצב בסמוך יש חמש מחסניות נוספות. העובדה שהשוטרים גלעד ואיליה לא ניגשו בעצמם על מנת לראות את כלי הנשק בעיניהם אמנם מפתיעה, שכן השוטר איליה העיד ש"מאוד הסתקרן", אך העדיף לא לגשת כדי שלא להיחשף. ואמנם מיד לאחר מכן, התארגנו השוטרים לשהייה במקום לצורך ביצוע תצפית ומארב. על כן, אין לראות בדברי השוטרים איליה וגלעד כנעדרי סבירות.

יצוין בנקודה זו, שהעובדה שהשוטרים לא הצטיידו מראש באמצעי תצפית לראיית לילה אינה מהווה מחדל, שכן השוטר אלכס העיד שרכז המודיעין ביקש ממנו להגיע למקום לצורך סריקה ואיתור כלי נשק, ואילו הוא "הגדיל ראש" ועל דעת עצמו החליט להישאר בשטח לצורך נסיון איתור חשודים הקשורים לנשק.

ג. השוטר אלכס תיעד באמצעות הטלפון שלו את מערום צינורות ההשקיה ובתוכו כלי הנשק; תיעד את העץ בו התמקם לצורך ביצוע תצפית ומארב כלפי מערום צינורות ההשקיה, ואכן ניתן להתרשם מהתמונות ומהסרטון שמדובר במרחק של מספר מטרים בודדים, בין 8 ל-15 מטרים, כפי שהעידו אלכס ואיליה. עוד יצוין, שתחילה לא ידע אלכס על קיומן של מחסניות מתחת למיכל המים הענק ורק לאחר שהחשוד הראשון עזב את המקום, ניגש לשם ונוכח לדעת שגם שם יש מחסניות.

ד. באותו אופן, אני מקבל כהגינות את גירסת השוטר אלכס, לפיה לא יכול היה לתעד את שני החשודים שהגיעו למקום - כמו גם את הנאשם (הן באשר להוצאת כלי הנשק ממערום הצינורות והן בעת ביצוע המעצר), שכן במטע התאנים לא היתה כל תאורה, כך שצילום במכשיר הטלפון לא היה אפקטיבי בנסיבות. זאת ועוד, צילום כאמור יכול היה להסגיר את מיקום התצפית ואת העובדה שבמקום פועלת משטרה.

ה. עוד אני מקבל את גירסתו של השוטר גלעד לפיה לא ראה את הנאשם כלל שכן שכב בכיוון ההפוך לשכיבת השוטרים אלכס ואיליה לצרכי אבטחה. אין צורך בהבנה נרחבת בענייני הצבת תצפיות ומארבים כדי לדעת שכאשר מדובר בתצפית ובמארב, בשעת לילה חשוכה, בשטח בו קיימים אמצעי לחימה, כי יש להציב אבטחה היקפית - הן לצורך תצפית לכיוון הנגדי, שמא מאותו כיוון יגיע חשוד, והן לצורך אבטחת השוטרים המשקיפים אל עבר מקום הימצאות כלי הנשק.

ו. משכך, נותרנו עם תיאוריהם של השוטרים אודות שני החשודים הקודמים ועם תיאוריהם של אלכס ואיליה אודות נסיבות הגעתו של הנאשם ומעשיו. לענין שני החשודים הקודמים - תיארו השוטרים אלכס ואיליה, באופן דומה, את מעשיהם, האחד הגיע כשבדו טלפון סלולרי, כשהוא משתהה באיזור כ-10-15 דקות, וכשהוא משוחח בערבית בטלפון. לענין זה, מקובלת עליי טענת ההגנה לפיה היה על השוטר אלכס לציין פרט מהותי זה בדו"ח הפעולה, ואין

מדובר בענין ש"אינו רלוונטי או קריטי". יחד עם זאת, אני מקבל את דברי השוטר איליה לפיהם לא הצליח - גם כדובר השפה הערבית - להבין על מה שוחח החשוד בטלפון. קיימים מצבים רבים בהם אדם שומע ממרחק אדם אחר מדבר בשפתו, אך מפאת המרחק לא מצליח להבין בדיוק על מה הוא משוחח ותוכן דבריו.

ז. ומכאן לנסיבות הגעתם של שני החשודים הקודמים והטענה בדבר אכיפה בררנית - נתחיל מהסוף - שני החשודים שהו במעצר יומיים ושחררו לחלופת מעצר בתנאים מגבילים. הסתבר במהלך הדיון שב"כ הנאשם הוא הסניגור שייצג אותם בהליך המעצר. נקל לשער מה היו טיעוניו של הסניגור הנכבד לענין שחרורם של החשודים ולענין דיות הראיות נגדם. אותן טענות, כמובן, היו מועלות במסגרת הליך פלילי עיקרי, לו היה מוגש כתב אישום נגדם והיתה מועלית טענה שהעובדה ששם של החשודים עלה בידעיה המודיעינית, כמי שהסליקו את כלי הנשק, השפיעה על שיקול דעת התביעה לכיוון העמדתם לדין. לגופו של ענין, נראה שלא נפל פגם בשיקול דעתו של השוטר אלכס שהחליט לא לבצע מעצר של החשודים האחרים ובשיקול דעתה של המאשימה שהחליטה לא להגיש נגדם כתב אישום. הדברים אמורים לא רק לגבי החשוד השני, אשר הגיע למקום והמשיך בהליכה מבלי שהתעכב או ביצע פעולות כלשהן כלפי מערום צינורות ההשקיה; אלא גם בקשר לחשוד השני, אשר השתהה במקום כרבע שעה, האיר באמצעות הטלפון באיזור מערום צינורות ההשקיה ומתחת למיכל המים ושוחח בטלפון בערבית. הגם שמדובר בקיומו של חשד בעוצמה גבוהה לקשר בין החשוד לאותם כלי נשק, הרי שאין בהכרח, בנסיבות, כדי לומר שקיים סיכוי סביר להרשעה בעבירה של החזקת נשק. לא כל שכן, כאשר אין בפניי גירסתו של אותו חשוד לפשר הגעתו למקום ולמעשיו באותו מקום. כידוע, ידיעה מודיעינית, מהימנה ככל שתהיה, אינה תחליף לראיות קבילות.

יתכן שהיה מקום לבצע לשוטרים מסדר זיהוי, אך ספק רב אם יכולים היו לזהות את החשודים כאשר בעצמם העידו שהמקום אינו מואר (אלא באור ירח בלבד), כשהמרחק בינם לבין החשודים היה בין 8 ל-15 מטרים וכשהעידו שלא יכולים היו להבחין בתווי פנים.

בנסיבות אלה, יש מקום לטענה בדבר מחדל חקירה בדמות מיצוי מחקר תקשורת, הן לגבי הנאשם והן לגבי החשודים - מחקר תקשורת שיתכן והיה בו כדי לחזק את החשדות נגד החשודים והנאשם, ואולם היעדרו לא פגע בהגנת הנאשם, שכן היעדר קשר טלפוני בין הנאשם לאותם חשודים - אין משמעו שהנאשם לא קשור לכלי הנשק, על רקע מכלול הראיות כפי שהוכחו לפניי. ויודגש, גם להגנה היתה אפשרות להוציא פלט שיחות לטלפון שהיה בחזקת הנאשם.

ח. ובאשר לנסיבות הגעת הנאשם למערום צינורות ההשקיה ולמעשיו - אני מקבל את עדויותיהם של השוטרים אלכס ואיליה, בדבר הגעת הנאשם למקום, כשהוא ניגש באופן ישיר למערום צינורות ההשקיה, כמי שיועד ובטוח מה יש בפנים, מושיט ידו ומוציא רובה אחד, משעין אותו על מערום צינורות ההשקיה ומיד לאחר מכן, מוציא רובה שני ואוחז בו. כאמור, השוטרים שהו בתוך עץ תאנים, מטרים ספורים ממקום מחבוא כלי הנשק וראו במו עיניהם את שתיארו. הגעתו הבטוחה של הנאשם למקום, העובדה שלא היסס לפני כן, העובדה שניגש, כמוכח מן המטרה, למערום צינורות ההשקיה, שלף מתוכו רובה, השעינו, ולאחר מכן שלף ממנו רובה נוסף והחזיק בו - מעידים על כך שהנאשם ידע שבמקום מוסלקים כלי נשק, שלט בכלי הנשק, כך שיכול היה לעשות בהם כרצונו - להוציאם מהמחבוא, להחזיק בהם, לניידם ולהחזירם למקום - וזאת אף אם כלי הנשק הוסלקו במקום קודם לכן על ידי שניים אחרים, שהרי מבחן הידיעה והשליטה מתקיים אף אם מדובר בהחזקה בצוותא, ובלבד שלכל אחד מהמחזיקים הידיעה, ההסכמה והיכולת לשלוט בכלי הנשק.

גם כאן לא ראיתי סיבה לפקפק בעדותם של השוטרים אלכס ואיליה לפיה השוטר אלכס רץ לעבר הנאשם ממקום התצפית, כשהנאשם אוחז בידו ברובה. עדויותיהם נתמכות בסרטון שצילם אלכס מיד לאחר סיום ביצוע המעצר, שם

נצפה הנאשם שכוב על הרצפה כשהוא אזוק, לצדו מוטל נשק M-16 ועל מערום צינורות ההשקיה מושען רובה נוסף.

בנסיבות אלה, השתכנעתי שלא מדובר בנאשם "תמים" אשר "נתקל", במקרה, בכלי נשק ומרים אותו מהרצפה, או "מסתקרן" ומושיט יד לתוך מערום צינורות ההשקיה ומוציא רובה מתוכו (לנפקות ההבדל בין גירסת הנאשם במענה לכתב האישום לבין גירסת הנאשם במשטרה ובבית המשפט, ראה להלן), אלא כאמור בנאשם שידוע מראש שבמקום מוסלק נשק, מגיע למערום בכוונת מכוון ומתוך כוונה להחזיק בכלי הנשק ושמכוח ידיעתו המוקדמת בדבר הימצאות הנשק במערום, היה בכוחו לשלוט בנעשה בנשק.

ט. עבירת ההפרעה לשוטור במילוי תפקידו - מעדויות השוטרים, אשר נמצאו מהימנות עליו, עולה שהשוטור אלכס זינק לעבר הנאשם ממקום המסתור בו שהה, צעק לעברו "עצור משטרה" והפילו ארצה. בנסיבות אלה, אף שהשוטרים לבשו ביגוד אזרחי, הרי שנוכח כלל הנסיבות - היותו של הנאשם בשטח מטע התאנים, העובדה לפיה מספר שניות קודם לכן הוציא הנאשם רובה ולאחר מכן רובה נוסף והעובדה לפיה במקביל יצא לעברו אדם וצעק "עצור משטרה", השתכנעתי שהנאשם ידע שמדובר במעצר משטרתי לאחר מארב שבוצע לו. מרגע זה, כגירסת השוטרים אלכס וגלעד, הנאשם קם והחל להימלט מהמקום. השוטור אלכס ירה לעברו באמצעות אקדח הטייזר, לאחר שצעק לעברו "עצור או שאני יורה טייזר", ופיספס, אך השוטור גלעד פגע בו באמצעות אקדח הטייזר, ולאחר שביקש לשוב ולהימלט, נעשה שימוש באמצעי החשמל שבאקדח הטייזר.

עיון בנוהל הפעלת טייזר (5/נ) מעלה כי השוטרים אלכס וגלעד פעלו כדין ועל פי הנוהל. שימוש באקדח טייזר יכול להיעשות כסמכות נלווית לביצוע מעצר, להגנה עצמית ולריסון עצור. ראשית, הוכח לפניי שהשוטרים מוסמכים לשאת טייזר ולהשתמש בו; ושנית, הוכח לפניי שהשוטרים הזהירו את הנאשם טרם השימוש במכשיר הטייזר, הן בפעם הראשונה בה השוטור אלכס פיספס, הן בפעם השניה בה פגע בו השוטור גלעד בחצים, והן בפעם השלישית עת הפעיל השוטור גלעד את מתג החישמול, לאחר ששוב ניסה הנאשם להימלט. אכן, לא הוצגו לפניי דו"חות ההפעלה שמילאו השוטרים בתחנת המשטרה, כמתחייב על פי הנוהל לאחר שימוש במכשיר הטייזר, אך ההגנה זנחה טענתה לקבלת חומרי חקירה, ובכלל זה החומר האמור (עמ' 45, ש' 18).

בנסיבות אלה, משנקבע כי הנאשם ידע שמדובר בשוטרים שהודיעו לו שבכוונתם לעוצרו, ומשנקבע כי הנאשם ניסה להימלט, פעמיים, מהשוטרים והתנגד למעצר, הרי שהוכחה לפניי עבירה של הפרעה לשוטור במילוי תפקידו.

י. מחדלי חקירה נוספים - ראיתי בהיעדר תיעוד נאות של עבודת חוקר המז"פ אודות נסיון הפקת טביעות האצבע מהסרט הדביק שעטף את מתפסי רובה ה-M-16, כמו גם באי נטילת דגימות דנ"א מהמחסניות מחדל חקירה. גם חוקר המז"פ וגם קצין החקירות הסכימו שהיה על המשטרה לדגום את המחסניות לצורך הפקת דנ"א ומצער שפעולה זו לא בוצעה. למותר לציין שלו היה מופק דנ"א של הנאשם מהמחסניות, היתה עובדה זו מהווה נדבך וחיזוק לגירסאות השוטרים. עוד יצוין כי לו היה מופק דנ"א של אחרים, ובכללם של אחד מהחשודים שנצפו מגיעים למקום המחבוא, הדבר היה מחזק עד מאוד את הראיות נגדם.

יחד עם זאת, לא ראיתי כיצד מחדל זה קיפח את הנאשם בהגנתו וכיצד גרם לו לעיוות דין. בידוע הוא שקיומן של ראיות פורנזיות - דוגמת טביעות אצבע ודנ"א - מסבכות את החשוד בביצוע העבירה; ואולם היעדרן של ראיות כאלה אינו מצביע, בהכרח, כי החשוד לא נגע או החזיק בחפץ בו בוצעה הבדיקה, שכן **לא כל מגע משאיר סימן**.

על כן, גם בהנחה שהמחסניות היו נדגמות ולא היה נמצא בהן ממצא פורנזי הקושר את הנאשם, או שהיה נמצא בהן

ממצא פורנזי הקושר אחרים (ובכלל זה אחד החשודים ששמו מופיע בדיעה), אין זו ראיה לכך שהנאשם אינו קשור אליהן. כל זאת, בהינתן מכלול הראיות נגדו, כמפורט לעיל.

גירסת הנאשם - אינה מהימנה ואינה אמינה

23. בעוד שנתתי אמון בגירסת השוטרים, כמפורט לעיל, גירסתו של הנאשם לא היתה אמינה עליי ונמצאו בה סתירות ופירוט, בין היתר, כמפורט להלן.

א. חשיבות רבה נודעת למענה המפורט לכתב האישום ובתי המשפט נוטים ליתן משקל רב לגירסה הנמסרת כתשובה לכתב האישום ורואים בה חלק מגירסת הנאשם, חלק מקו ההגנה וענין מהותי התוחם את גדר המחלוקת בתיק, שכן מדובר בגירסה רשמית שנמסרת לבית המשפט, על ידי ב"כ הנאשם, על דעת הנאשם, ולאחר שמכלול חומר הראיות נפרס בפני ההגנה, היא למדה אותו ושקלה חוזקותיו וחולשותיו. והנה, במעמד ההקראה, בחרה ההגנה למסור גירסה לפיה בעת האירוע, הנאשם היה בדרך **לביתו**, בעוד שבחקירה במשטרה וכן בעדותו בבית המשפט מסר הנאשם שהיה בדרך **מביתו** לעשן נרגילה.

עוד נמסר, במהלך המענה לכתב האישום, כי הנאשם **נתקל במערום של הצינורות, הסתקן לראות במה מדובר ונגע באותו כלי נשק שמדובר בו, קלצ' אחד בלבד**, בעוד שבחקירה במשטרה ובעדותו בבית המשפט טען הנאשם **שדרך על כלי נשק והתכופף להרימם**.

ב. בהודעה במשטרה מסר הנאשם שהוא **דרך על רובים והרים רובים**, ואילו בבית המשפט העיד הנאשם **שדרך על רובה אחד והרים רובה אחד**.

ג. גירסתו הראשונה של הנאשם במשטרה לפיה אינו יודע כיצד נשק נראה מופרכת, ועל כן, לא יפלא שמיד לאחר מכן תיקן ואמר שיודע כיצד נראה נשק כי "רואים סרטים".

ד. השערת הנאשם לפיה, כביכול, השוטרים הניחו את כלי הנשק על הרצפה כדי שמאן שהוא תמים יבוא ויפול במלכודת שטמנו אף היא מופרכת. הם לא עשו כן לגבי שני החשודים האחרים ומדוע שיעשו כן לגביו?

ה. הנאשם לא פירט בחקירה במשטרה שאחד השוטרים שם לו את הרגל עם הבוץ על הפנים, שנתן מכה לשוטר ושזה בתגובה חישמל אותו ואמר לו "למדת?".

ו. בשלהי חקירתו, משנתבקש הנאשם למסור את הקוד הסודי לטלפון הסלולרי שנתפס עליו, השיב **"אני לא חייב להגיד לך ומעכשיו זכות שתיקה... אל תשאל אותי תרשום מה שאתה רוצה איזה יופי" (ת/1, ש' 110)**, באופן המעיד על חוסר שיתוף פעולה מלא בחקירה ורצון להסתיר.

24. יחד עם זאת, כאמור, מצאתי לזכות את הנאשם מהחזקת חמש המחסניות שהוטמנו מתחת למיכל המים הענקי. זאת מכיוון שהנאשם לא ניגש אל מתחת למיכל המים הענקי, לא הסתכל מתחת למיכל המים ולא יצר כל אינטראקציה עם מחסניות אלה שכאמור הונחו במקום אחר ממערום צינורות ההשקיה, אף אם מיכל המים מוצב בסמוך למערום הצינורות. בהינתן העובדה שבידיעה המודיעינית צוין כי שניים אחרים הטמינו כלי נשק במחבוא בשטח החלקאי, נותר ספק בלבי שמא הנאשם לא היה מודע לקיומן של המחסניות מתחת למיכל המים, זאת להבדיל מידיעה

ושליטה של הנאשם, שהוכחו לפניי מעבר לספק סביר, בכל הנוגע לכלי הנשק והמחסניות שהיו בתוך מערום צינורות ההשקיה.

25. לאור האמור לעיל, אני מרשיע את הנאשם בעבירה של **החזקת נשק שלא כדין** (מושא סעיף 1.א' לכתב האישום) ומזכה אותו, מחמת הספק, מהחזקת חמש המחסניות שהיו מתחת למיכל המים הענק (מושא סעיף 1.ב' לכתב האישום). כמו כן, אני מרשיע אותו בעבירה של **הפרעה לשוטר במילוי תפקידו**.

ניתנה היום, י"ז אלול תש"פ, 06 ספטמבר 2020, במעמד ב"כ המאשימה, הנאשם ובא-כוחו.